

ניתוח כפתורים מדריך למטופל

למה כפתורים מומלצים?

ישנם מספר סיבות מדוע ניתוח כפתורים והכנסת כפתורים לתוך האוזן ממולצים להתמודדות עם דלקות אוזניים חוזרות והתצטברות נוזלים בתוך האוזן התיכונית העיקריות מבניהן הן:

- כפתורים עוזרים בסיוע הורדת כמות דלקות האוזניים.
- מאפשרות טיפול בכל דלקת אוזניים עתידית בעזרת טיפות אנטיביוטיות ישירות לתוך האוזן במקום צריכת אנטיביוטיקה דרך הפה.
- עוזרות למנוע הצטברות של נוזלים באוזן התיכונית.
- שיפור בשמיעה שנפגעה בעקבות הצטברות נוזלים בחלל האוזן התיכונית.

כמה זמן הכפתור נמצא?

רוב הכפתורים נשארים בעור התוף לאורך תקופה של בין 6-18 חודשים. ברוב המקרים עד הזמן בו הכפתור נופל אצל כ-80% מהמנותחים תפקוד האוזן משתפר משמעותית ולא יהיה צורך בהחלפת הכפתור.

ביקורות לאחר ניתוח כפתורים

- הביקור הראשון במידה ולא היה צורך במפגשים דחופים לפני יהיה לאחר כ-3 חודשים מיום הניתוח. ברוב המקרים יבדק תפקודו של הכפתור וכמו כן שמיעתו של המטופל
- לאחר הפגישה הראשונה יהיה צורך במפגשי מעקב בתדירות של כפעם בחצי שנה כל עוד הכפתור נמצא בתוך האוזן. המפגשים יהיו לצורך בדיקת תפקוד הכפתור באוזן ובדיקת בעיות אפשריות העלולות להיווצר עקב הימצאותו של הכפתור בעור התוף. מפגשי המעקב הינם חשובים גם במידה ומהטופל אינו חווה בעיות באוזניים.
- לבסוף לאחר נפילתו של הכפתור כ-6-12 חודשים לאחר מכן המוטופל אמור לחזור לביקור אחרון אצל רופא האף אוזן גרון. המפגש נועד בכדי לוודא כי תפקוד האוזניים תקין באופן מלא.

מה הם הסיכויים האפשריים לאחר ניתוח כפתורים?

- הצטלקות: במקרים מסוימים עלולה להיווצר צלקת או שקע הנראים על עור התוף לאחר ניתוח כפתורים. עם זאת ברוב המקרים של המכריע של המקרים הדבר אינו משפיע על איכות השמיעה או מגדיל את הסיכוי להיווצרותה של דלקת חוזרת.
- נקב: ישנם מקרים בהם נותר נקב לאחר ניתוח כפתורים בין אם במקרים כאשר הכפתור נפל זמן קצר יחסית ממועד הניתוח ובין אם הכפתור נפל לאחר היותו זמן רב בעור התוף. ברוב המקרים של המכריע של המקרים אותו נקב שנותר לאחר נפילתו של הכפתור נסתם בעצמו לאחר תקופה קצרה. עם זאת ישנם מקרים בהם הנקב לא נסתם עצמאית. במקרים אלו לצורך תיקון הנקב יש צורך בהליך כירורגי פשוט.
- נפילת כפתור פנימה: ברוב המקרים בעת נפילת הכפתור הוא ייפול לתוך תעלת האוזן. עם זאת ישנם מקרים נדירים מאוד בהם הכפתור נופל לתוך האוזן התיכונית. אך עדיין במרבית המקרים הדבר אינו משפיע ובמידת הצורך ניתן להסיר אותו לאחר התייעצות עם הרופא המטפל.
- כפתור שלא יוצא: ברוב המקרים הכפתור אמור לצאת בתקופה של בין 12 – 24 חודשים. במידה והכפתור לא נופל לאחר תקופה של בין 3-2 שנים מרגע הניתוח. הדבר אינו שכיח אך במקרים אלו ברוב המקרים יהיה צורך להסיר אותו לאחר התייעצות עם רופא האף אוזן גרון המטפל.
- נפילה מוקדמת של הכפתור: ישנם מקרים חרגים בהם הכפתור נופל כבר לאחר פחות משישה חודשים. במקרים רבים הדבר אינו משפיע מכיוון שהשפעת הכפתור הושלמה בשלב זה. עם זאת במקרים בהם עדיין ישנו צורך בכפתור כתוצאה מנוזל בחלל האוזן או דלקות החוזרות על עצמן ישנה הסתברות כי הכפתור הנופל יוחלף ויוצב במקומו אחד חדש.

שימוש באטמי אוזניים בחשיפה למים

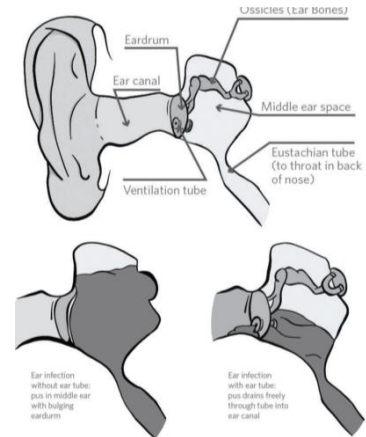
במשך שנים רבות מטופלים לאחר ניתוח כפתורים הונחו להימנע מכניסת מים לחלל האוזן המנותחת. עם זאת לאחר מחקרים מתקפים בנושא הוכח כי לדבר אין השפעה ברוב המקרים על האוזן המנותחת. על כן אין צורך ברוב המקרים בשימוש באטמי אוזניים בזמן אמבטיה או שחייה לאחר ניתוח כפתורים. עם זאת ממולץ כן לאטום את האוזניים במקרים הבאים:

- כאב או חוסר נוחות בעת כניסה של מים לתעלת האוזן
- כאשר ישנו נוזל או הפשרות בתעלת האוזן או כאשר ההפשרות חוזרות על עצמן אצל המטופל בקביעות
- שחייה בבריכות ואגמים ללא תוספת כלור
- הכנסת הראש באמבטיה עם סבון, מכיוון שמים עם סבון נכנסים בקלות רבה יותר מאשר מים רגילים.

ישנם מספר סוגים שונים של אטמי אוזניים בכדי לכסות את האוזן. עם זאת אסור להשתמש בחומרים מסוג פלסטלינה בכדי לאטום את האוזן. חומרים אלו יכולים להיתקע בתעלת האוזן והדבר עלול להוביל לצורך בהוצאה בחדר ניתוח

דלקת אוזניים לאחר ניתוח כפתורים

המטרה העיקרית של ניתוח כפתורים היא הפחתה מירבית של דלקות האוזניים. עם זאת עדיין יכולות להופיע דלקות באוזניים גם לאחר הכנסת הכפתור לאוזן. ללא הכפתורים בתוך האוזן, הפרשות מצטברות באוזן התיכונה כתוצאה מהדלקת. עם זאת כאשר ממוקם כפתור תקין ועובד הנוזל האוזני מופרש החוצה אל תעלת השמע דרך הכפתור הממוקם בעור התוף. ההפרשות בתעלת השמע יכולות להיות בצבעים וברמות סמיכות שונים

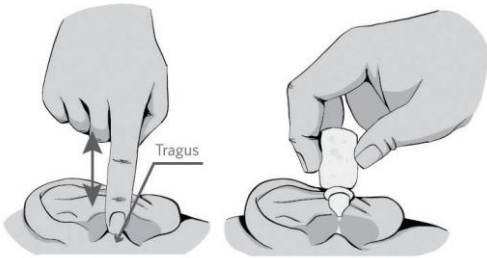

במידה ואתם מזהים הפרשות בחלל האוזן אנו ממליצים לעשות את הפעולות הבאות:

1. שמוש בטיפות אוזניים אנטיביוטיות וללא שימוש באנטיביוטיקה לבליעה.
2. ההפרשות בחלל האוזן עלולות להצטבר או להתייבש בתעלת השמע. יש לנקות את ההפרשות בעזרת מקל אוזניים הטבול במי חמצן או מים חמים. יש לעשות זאת טרם שימוש בטיפות האנטיביוטיות.
3. יש להימנע משחייה בזמן דלקות באוזניים או כאשר ישנם הפרשות לחלל האוזן. בזמן המקלחת יש להעזר באטמי אוזניים בכדי להימנע מהחדרת מים לאוזן.
4. יש להשתמש בטיפות האוזניים האנטיביוטיות רק לאורך התקופה שהומלצה על ידי הרופא המטפל. שימוש יתר עלול להוביל לדלקת פטרייתית.
5. ברוב המקרים אין צורך בשימוש באנטיביוטיקה לבליעה, עם זאת ישנם מקרים חרגים בהם הדבר יהיה יעיל יותר. ברוב המקרים נובע מהצורך בשימוש באנטיביוטיקה לצרכים אחרים בנוסף לדלקת באוזן או לאחר טיפול שאינו יעיל בעזרת טיפות אנטיביוטיות. יש לעשות זאת לאחר התייעצות עם הרופא המטפל.

הנחיות לשימוש בטיפות

כאשר אתם משתמשים בטיפות אוזניים לכם או לילדכם, עשו את הדבר הבא בכדי לעזור לשאוב את הנוזל לתוך תעלת האוזן

1. שכבו או השכיבו את ילדכם על הצד. תפתפו את טיפות האוזניים מעל לפתח תעלת האוזן (כמו בתמונה).
2. לחצו על הטרראגוס (סחוס קטן לפני תעלת האוזן) 4-5 פעמים. הדבר יעזור לשאוב את הנוזל לתוך תעלת האוזן

אבחון דלקת אוזניים ללא תסמינים

ישנם מקרים בהם הרופא המטפל יכול לקבוע כי ישנה דלקת באוזן ללא תסמינים מקדימים לפני:

1. במידה והכפתור פתוח ויש יציאה של הפרשות דרכו אך עדיין לא ניתן לראות אותה בחלל האוזן. הדבר לרוב קורה בשלבים הראשונים של דלקת והטיפול המיטבי הוא שימוש בטיפות האנטיביוטיות להתמודדות מהירה עם התופעה.
2. במידה והכפתור סגור ולא ניתן לראות הפרשות בחלל האוזן. במקרים אלו לא נוכל להשתמש בטיפות האנטיביוטיות בגלל היותו של הכפתור סגור. הכפתור הסגור אינו מוזק לאוזן אך הוא גם אינו מועיל במידה והוא סגור. לרוב במקרים מסוג זה יצטרך המטפל לנטול אנטיביוטיקה דרך הפה.
3. הכפתור הינו פתוח עם זאת אינה יציאה של הפרשות מהכפתור או בחלל האוזן. במקרים אלו אין צורך באף טיפול מיוחד גם במקרים בהם נראה כי אור התוף הינו מגורה או אדום ואף במקרים בהם מדובר בחום או תסמינים של כאב אצל התינוק.

מתי יש צורך ליצור קשר עם רופא אף אוזן גרון?

1. כאשר רופא הילדים/המשפחה אינו מצליח לאתר ולזהות את הכפתור באוזן או במידה והכפתור חסום.
2. במידה ואתם או ילדכם חווים איבוד בשמיעה, דלקת אוזניים מתמשכת או במידה ואתם חווים כאב או חוסר נוחות באוזן.
3. כאשר הפרשות בחלל האוזן ממשכות לתקופת זמן האורכה מ-7-10 ימים ללא שיפור לאחר טיפול תרופתי.
4. הפרשות מהאוזן קורות על בסיס קבוע או חוזר על עצמו.
5. ישנה שעווה אשר חוסמת את תעלת האוזן ומנועת מהכפתור להיראות.